Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2015-397
(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter, mr. A.W.H. Vink en drs. L.B. Lauwaars RA en mr. B.I. Bethlehem, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 8 april 2015
Ingesteld door	: Consument
Tegen	: Nationale Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V., gevestigd te Den Haag, verder te noemen Verzekeraar, vertegenwoordigd door SRK Rechtsbijstand, gevestigd te Zoetermeer, verder te noemen Rechtsbijstandsuitvoerder.
Datum uitspraak	: 17 december 2015
Aard uitspraak	: Bindend advies

Samenvatting

Consument heeft voor ruim een miljoen euro twee solarinstallaties gekocht in [Land], waarmee hij ruim tien keer zoveel stroom opwekt als hij zelf gebruikt. In verband met een geschil met de (curator van de) leveranciers van de solarinstallaties heeft hij een beroep gedaan op zijn rechtsbijstandsverzekering. Verzekeraar heeft dekking afgewezen, omdat volgens hem sprake is van twee uitsluitingsgronden: (i) het verwerven van inkomsten buiten regelmatige loondienst en (ii) vermogensbeheer. De Commissie is van oordeel dat, nu de solarinstallaties van Consument ruim tien keer zoveel stroom genereren als hij zelf gebruikt, de nadruk duidelijk ligt op het verwerven van inkomsten (buiten regelmatige loondienst) en niet op het compenseren van zijn eigen energierekening. Dit betekent dat Verzekeraar zich in de onderhavige situatie terecht op het standpunt stelt dat uitsluitingsgrond (i) van toepassing is. Voorts brengt de omvang van de door Consument gedane investering (ruim een miljoen euro) in combinatie met de omvang van de daarmee te realiseren winst (het gedeelte van de opgewekte stroom waarmee de kosten van het eigen gebruik van Consument *niet* worden gecompenseerd), mee dat de Commissie Verzekeraar ook volgt in zijn stelling dat Consument in feite een investering in de solarinstallaties heeft gedaan om het uit de levensverzekering vrijgekomen vermogen te laten renderen en groeien. Aldus is materieel sprake van vermogensbeheer, zodat Verzekeraar zich ook terecht op de dekkingsuitsluitingsgrond (ii) heeft beroepen. De vordering van Consument wordt afgewezen.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- het door Consument ondertekende vragenformulier;
- de klachtbrief van Consument;
- het verweerschrift van Verzekeraar;
- de repliek van Consument d.d. 13 juli 2015;
- de dupliek van Verzekeraar d.d. 26 augustus 2015.

Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 2 december 2015 te Den Haag en zijn aldaar verschenen.

2. Feiten

Bij de beoordeling van de klacht gaat de Commissie uit van de volgende feiten.

2.1 Consument heeft een rechtsbijstandverzekering bij Verzekeraar. Deze verzekering wordt uitgevoerd door Rechtsbijstandsuitvoerder.

2.2 Op de rechtsbijstandverzekering van Consument zijn – voor zover relevant – de verzekeringsvoorwaarden PP 1200-02 van toepassing (hierna: de Voorwaarden).

2.3 Artikel 2.1 van de Voorwaarden bepaalt dat er alleen dekking is indien sprake is van alle in sub D tot en met L genoemde omstandigheden, waarvan sub H als volgt luidt:

"De gebeurtenis en het daaruit voortvloeiende juridische geschil betreffen verzekerde (…) direct en persoonlijk in zijn particuliere hoedanigheid."

2.4 Verder bepaalt het artikel dat er geen dekking is indien sprake is van een of meer van de in sub M tot en met V genoemde omstandigheden, waarvan sub R als volgt luidt:

"De juridische belangen houden verband met het uitoefenen van een (neven)bedrijf of (neven)beroep of het buiten regelmatige loondienst verrichten van werkzaamheden waarmee inkomsten worden verworven."

2.5 In artikel 2.1.4 staat verder dat geschillen over consumentenovereenkomsten gedekt zijn, maar bepaalt sub F dat deze dekking niet geldt indien het geschil verband houdt met vermogensbeheer, waaronder begrepen eigendom, bezit, beheer en aankoop/verkoop met betrekking tot de effectenhandel, de optiebeurs, termijnhandel, valutahandel en dergelijke.

2.6 Consument heeft een uitkering ontvangen uit een levensverzekering. Consument wilde met dit geld in eerste instantie zonnepanelen op zijn eigen dak plaatsen ter compensatie van (de kosten van) zijn eigen stroomgebruik. Zijn dak was daarvoor evenwel niet geschikt. Uiteindelijk heeft Consument met het vrijgekomen geld twee solarinstallaties in [Land] gekocht voor ruim een miljoen euro. Hij heeft daartoe een overeenkomst gesloten met [bedijf] en haar hulppersonen [bedijf 1] en [bedijf 2] De solarinstallaties waren groter dan Consument aanvankelijk beoogde en inmiddels wordt daarmee circa tien keer zoveel stroom opgewekt als Consument zelf verbruikt. De opgewekte stroom wordt aan derden geleverd en vervolgens afgerekend met de eigenaar van de panelen.

2.7 Consument stelt dat tijdens de realisatie van de twee solarinstallaties fouten zijn gemaakt waardoor hij schade heeft geleden. [bedijf 1] en [bedijf 2] zijn inmiddels gefailleerd, om welke reden Consument diens vordering bij de curator van beide bedrijven heeft ingediend. De curator heeft een vordering ingediend bij de AVB- en CAR-verzekeraars van de bedrijven, welke verzekeraars de vordering op 17 juni 2014 hebben afgewezen. Consument is van mening dat door verschillende partijen fouten zijn gemaakt. Hij noemt de leverancier, diens curator en de adviseur/bankier van de leverancier.

2.8 Hij heeft in dit verband op 1 juli 2014 een beroep gedaan op zijn rechtsbijstandverzekering. Verzekeraar heeft dit rechtsbijstandsverzoek op meerdere gronden afgewezen.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering

3.1 Consument vordert op grond van zijn rechtsbijstandverzekering juridisch advies en rechtsbijstand in bovengenoemd geschil.

Grondslagen en argumenten daarvoor

3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de grondslag dat Verzekeraar toerekenbaar is tekortgeschoten in de nakoming van zijn verbintenissen uit de verzekeringsovereenkomst. Consument voert hiertoe de volgende argumenten aan.

- Verzekeraar heeft zich niet in de rechtshulpvraag van Consument verdiept en hem evenmin geholpen met het formuleren van de juiste rechtsvraag.
- Verzekeraar heeft ten onrechte als afwijzingsgrond aangevoerd dat Consument niet in particuliere hoedanigheid heeft gehandeld. Consument heeft de koopovereenkomsten als particulier gesloten, aangezien hij een persoon is en hij geen bedrijf (met KvK-inschrijving) heeft dat de koopovereenkomsten had kunnen aangaan. Bovendien heeft Consument de aankoop met particulier geld gedaan (een uitkering uit een particuliere levensverzekering) en betreft de koopovereenkomst uitsluitend de aankoop van een fysiek product (er staat geen woord in de koopovereenkomst over inkomstenverwerving, exploitatie, werkzaamheden, vermogensbeheer, etc.). De solarinstallaties zijn voorts uitsluitend bedoeld voor Consument zelf. Er zijn geen andere belanghebbenden of mede-eigenaren. Daarbij komt dat Consument geen geschil heeft inzake exploitatie en/of inkomsten buiten loondienst en/of vermogensbeheer. Tot slot acht Consument een uitsluiting voor een ‘particulier die niet handelt in particuliere hoedanigheid’, maar ook niet namens een bedrijf, niet transparant. Met deze ‘derde categorie’ (die immers noch handelen in particuliere hoedanigheid, noch handelen in de uitoefening van een bedrijf betreft) valt Consument buiten de boot qua rechtsbijstandverzekeringen: hij kan geen bedrijvenrechtsbijstandverzekering afsluiten en onder zijn huidige particuliere polis heeft hij geen dekking.
- De overige door Verzekeraar aangevoerde afwijzingsgronden hebben betrekking op andere rechtsgeschillen dan waarvoor Consument rechtshulp vraagt: het rechtshulpverzoek van Consument heeft geen betrekking op exploitatie van zaken of op het uitoefenen van een (neven)bedrijf of (neven)beroep of het buiten regelmatige loondienst verrichten van werkzaamheden waarmee inkomsten worden verworven. Het rechtshulpverzoek betreft immers enkel de non-conformiteit van de solarinstallatie. Het rechtshulpverzoek gaat voorts niet over verhaal van schade mede uit overeenkomst, over pacht of over vermogensbeheer. Over dit laatste stelt Consument dat hij bewust van vermogensbeheer heeft afgezien en ervoor heeft gekozen om zijn geld te *besteden* voor een aankoop van een consumentenproduct; een solarinstallatie. Het geschil van Consument vloeit tot slot niet voort uit een niet-gedekt geschil.

- De argumentatie om niet coulance-halve dekking te verlenen, snijdt geen hout.

Verweer Verzekeraar
Verzekeraar heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

4.1 De Commissie is van oordeel dat Verzekeraar zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat het geschil van Consument niet is gedekt onder diens rechtsbijstandverzekering.

4.2 De Commissie overweegt daartoe dat bij het bezit van zonnepanelen/solarinstallaties altijd inkomsten worden verworven uit de opgewekte stroom, die aan derden wordt geleverd. De stroom die men zelf gebruikt, rekent men apart af (in Nederland tegen een ander tarief dan waartegen de aangeleverde stroom wordt afgerekend). In kleinschalig verband dienen deze stroominkomsten over het algemeen ter compensatie van de kosten van het eigen stroomgebruik.

4.3 De Commissie is van oordeel dat de inkomsten die Consument met zijn solarinstallaties verwerft, in verhouding tot de kosten van zijn eigen stroomgebruik, zodanig hoog zijn dat er van moet worden uitgegaan dat het primaire doel van de instandhouding van de solarinstallaties het verwerven van inkomsten is en niet het compenseren van de kosten van het eigen stroomgebruik. De solarinstallaties van Consument genereren immers ruim tien keer zoveel stroom als hij zelf gebruikt, zodat de nadruk hier duidelijk ligt op het verwerven van inkomsten (buiten regelmatige loondienst) en niet op het compenseren van zijn eigen energierekening. Dit betekent dat Verzekeraar zich in de onderhavige situatie terecht op het standpunt stelt dat het juridisch geschil verband houdt het uitoefenen van een (neven)bedrijf of (neven)beroep waarmee inkomsten worden verworven, zodat de uitsluiting van artikel 2.1 sub R van toepassing is.

4.4 Voorts brengt de omvang van de door Consument gedane investering (ruim een miljoen euro) in combinatie met de omvang van de daarmee te realiseren winst (het gedeelte van de opgewekte stroom waarmee de kosten van het eigen gebruik van Consument *niet* worden gecompenseerd), mee dat de Commissie Verzekeraar ook volgt in zijn stelling dat Consument in feite een investering in de solarinstallaties heeft gedaan om het uit de levensverzekering vrijgekomen vermogen te laten renderen en groeien. Aldus is materieel sprake van vermogensbeheer. Verzekeraar heeft zich dan ook terecht op de dekkingsuitsluiting van artikel 2.1.4 sub F beroepen.

4.5 Gelet op het voorgaande heeft Verzekeraar zich terecht op het standpunt gesteld dat het geschil dat Consument heeft aangemeld onder zijn rechtsbijstandverzekering, niet gedekt is op grond van artikel 2.1 sub R dan wel op grond van artikel 2.1.4 sub F van de Voorwaarden. De klacht van Consument dat Verzekeraar zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat zijn geschil niet gedekt is onder zijn rechtsbijstandverzekering, kan dan ook niet slagen. Daarbij kan in het midden blijven of Consument al dan niet in particuliere hoedanigheid in de zin van artikel 2.1 sub H van de Voorwaarden heeft gehandeld.

4.6 Het voorgaande brengt mee dat het klachtonderdeel dat Verzekeraar zich niet in de rechtshulpvraag van Consument heeft verdiept en hem niet heeft geholpen met het formuleren van de juiste rechtsvraag, evenmin kan slagen. Verzekeraar was hiertoe niet gehouden, nu geen sprake was van een gedekt juridisch geschil.

4.7 Tot slot kan de Commissie niet beslissen dat Verzekeraar coulance-halve dekking zou moeten verlenen. Die beslissing is aan Verzekeraar zelf.

4.8 De conclusie is dat niet is komen vast te staan dat Verzekeraar toerekenbaar is tekortgeschoten. De Commissie wijst de vordering van Consument daarom af.

5 Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van bindende beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/consumenten/hoe-wordt-uw-klacht-behandeld